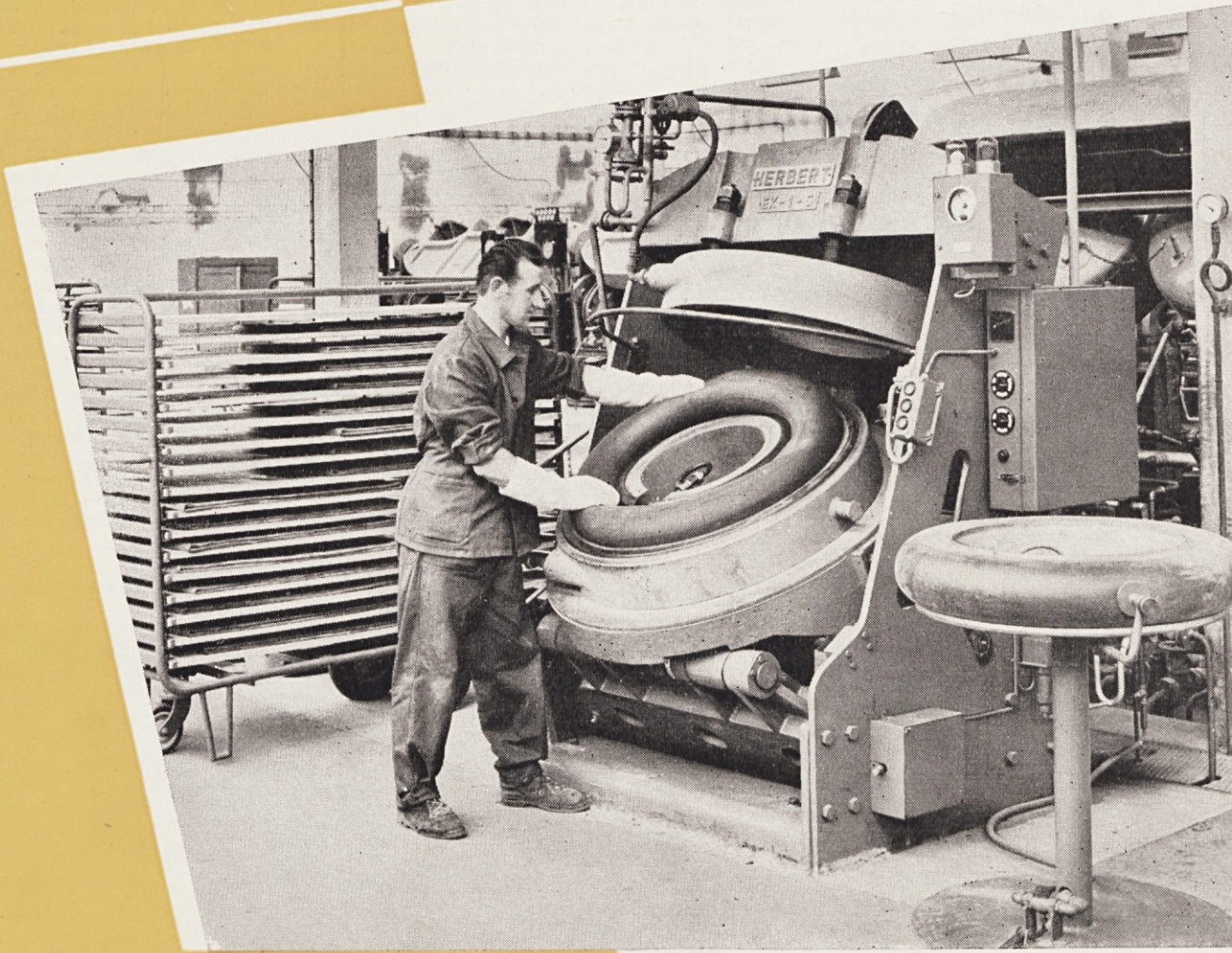

Sava

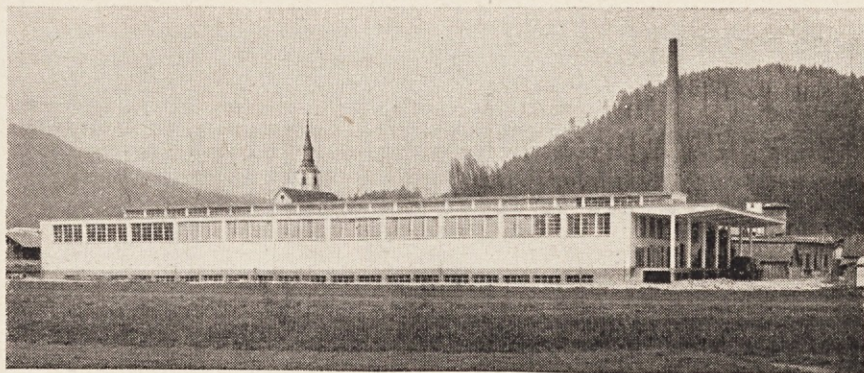

**GLASILO KOLEKTIVA TOVARNE
GUMIJEVIH IZDELKOV SAVA KRANJ**

1960-5

- Dan vstaje – Razdrh Stane
- Strokovno izobraževanje v Savi – Dolinšek Drago
- Obisk v naši tovarni – Govc Janez
- Stanovanjski problem bo kmalu rešen – Pintar Ivan
- Naši gasilci so marljivi – Petrič Ivan
- Izvršitev plana v I. polletju letošnjega leta – Prislan Franci
- Decembra nas bo že 1185 – Bajde Janko
- Perspektivni razvoj tovarne »Sava« – Gruber Štefan
- Praznovanje 4. julija – Oman Franc
- Nekaj o racionalizatorjih – Šolar Slavko
- Učni uspeh v tehniški gumarski šoli – Kocjan Jože
- Spominska plošča v Bašeljskem sedlu – Jeraj Jože
- Kaj mislite...?! – Govc Janez
- Zanimivosti – Govc Janez
- Jubilant Rogelj Vinko
- Tudi Pogačnik Marija
- Dvajset let marljivega dela
- Pomen posameznih hranilnih snovi v hrani – Marija Sušnik
- Upokojenci
- Naši strelci – Košnik Stane
- Personalne spremembe – Bajde Janko
- Pionirji RK »Sava« neporaženi – Zalar Lojze
- Za smeh in razvedrilo – Govc Janez

DAN VSTAJE

Tak je naš novi obrat

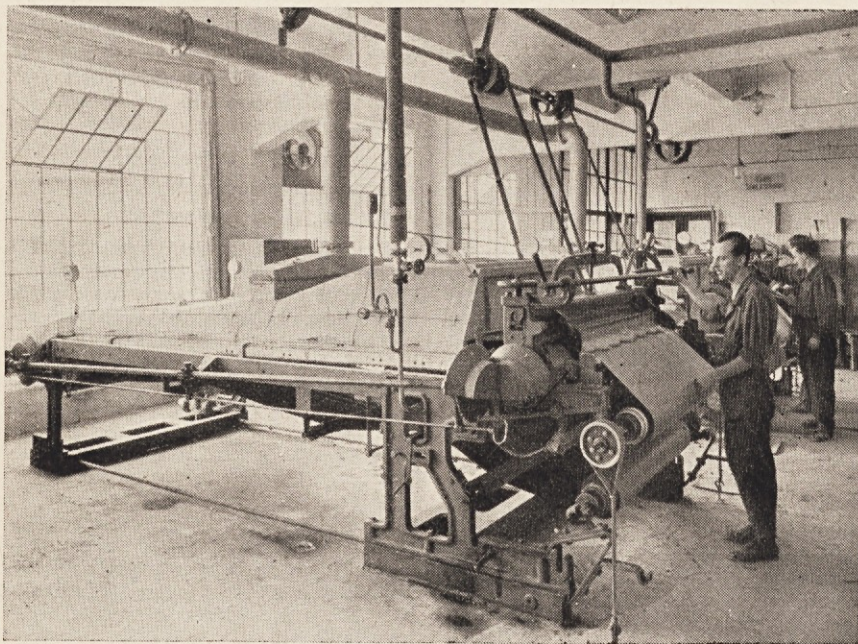
Ob tako pomembnem jubileju, kakor je 15. obletnica osvoboditve, ne obujamo spominov samo na leta, ki smo jih preživeli v svobodi, pač pa na celotno obdobje, ki je povezano z borbo za narodno, kakor tudi nacionalno osvoboditev našega delovnega človeka. Začetek te borbe sega več desetletij nazaj, ko so v industrijskih središčih Gorenjske začele tleti prve iskre revolucionarnega boja, ki je začel vedno bolj oblikovati razredno zavest, ko je delavski razred pod vodstvom Komunistične partije stopil na čelo tega boja. Delavske organizacije so vedno bolj začele povezovati najnaprednejši del proletariata, širile so svoj krog in se borile za enotnost pogledov na obstoječi družbeni red, na družbeno ekonomske odnose. Ta dela in ta prizadevanja so kaj kmalu rodila rezultate, na katere je postal pozoren tudi razredni sovražnik. Delavski razred se ni zadovoljil samo z obljubami. V svojih zahtevah se je posluževal raznih oblik boja, kot so protesti, mezdna gibanja, razne politič-

ne manifestacije, stavke i. pd. V tem boju je vedno bolj spoznaval pravi obraz razrednega sovražnika, to pa je boj neprestano zaostrovalo.

V našem podjetju sega ta boj že desetletja nazaj, ko so delavci - gumarji že leta 1930 izbojevali pomembno zmago in dosegli kolektivno pogodbo s tedanjim delodajalcem »Vulkanom«. Večina delavstva v tej tovarni je bila že v tisti dobi organizirana v rdečem sindikatu. Po vsej tej borbi in uspehih smo za mnenje vprašali takratnega delavskega voditelja tov. Toplak Stanka, direktorja podjetja »Oven« v Kranju. On pravi med drugim, da je Komunistična partija v tej tovarni bila ena najmočnejših v Kranju in ji je uspelo organizirati večinoma delavstvo v borbni sindikat. Ta sindikat je bil v stalni borbi z delodajalci in je vsako leto redno obnavljal in izpopolnjeval kolektivno pogodbo. Delodajalec je kaj hitro spoznal nevarnost teh akcij delavskega razreda in mobiliziral vse elemente malomeščanskih struj, da bi s pomočjo teh razbil enotnost Rdečega sindikata. To mu ni uspelo prav zaradi tega, ker je Komunistična partija s pravilno in vsestransko borbo onemogočila

te struje in iz vsake borbe izšla kot zmagovalka. Pozneje je vendar prišlo do nekaterih organizacij, ki so jih organizirali reakcionarni elementi za protitež Rdečemu sindikatu. Tako so prišli do izraza tako imenovani Plavi sindikati in pozneje tudi Zeleni sindikat, kateri pa seveda niso želi zazeleznega uspeha spričo nenehne rasti in krepitev Rdečega sindikata, ki se je boril z delodajalci za koristi delavcev, od katerih je bil vedno deležen popolnega zaupanja in podpore. Zato se je ob tem močnem zidu organizacije delavskega razreda razbila vsaka frakcija, ki ni dosledna zastopnica delavskega razreda. Pobudnik vseh teh akcij delavskega razreda pa je bila partijska organizacija, ki je skušala vsklajati vse napredne struje delavskega razreda. Komunisti so v tej borbi vedno dajali politično pobudo vsemu temu gibanju in naraščanju razredne zavesti delavskega razreda. Da je bila nadvse pomembna akcija delavskega razreda pod vodstvom Komunistične partije je dokaz to, da so neprestano preganjali in zasledovali člane Komunistične partije. Ob volitvah leta 1940, ko je začel prodirati v našo deželo fašizem, je prišlo do ostre borbe med sindikalno organizacijo in kulturbundovskimi elementi, ki so bili poslani iz Nemčije, da bi pripravili teren nacistični vojski. Tudi iz te borbe je izšel sindikat pod vodstvom Komunistične partije kot zmagovalec in razkrinkal to organizacijo kot neljudsko. V l. 1941 pa so morali voditelji v popolno ilegalo oziroma v partizane. Da so bile te akcije v predaprilski Jugoslaviji pravilne in ideološko zasnovane na principu znanstvenega socializma, je dokaz v tem, da je večina članov kolektiva odšla v borbo med partizane, da so bili zelo redki primeri izdajalstva ali sodelovanja z Gestapom. Tako lahko smemo trdimo, da je Komunistična partija v tej tovarni bila kovačnica kadrov za delavsko enotnost, sama tovarna pa kot celota nepremagljiv bunker enotnosti delavskega razreda. Ko se ob tem jubileju spominjamo vseh teh dogodkov, moramo izhajati iz dejstva, da so se temeljito pripravljala tla v vsem tem obdobju za uspešno dokončanje ljudske revolucije in zmage socializma. Iz vseh teh dejstev je tudi nastalo vse to, kar danes imamo, da je iskra revolucionarnega zanosa tlela že v vsem tem obdobju in je tudi predhodnik našega družbeno političnega sistema in delavskega samoupravljanja.

Gumiranje blaga za dežne plašče

Strokovno izobraževanje v Savi

Delavski svet je na svojem julijskem zasedanju sprejel vrsto sklepov, ki urejujejo strokovno izobraževanje v našem podjetju. S tem smo k že uresničeni ukrepom strokovnega izobraževanja dodali še nove mere in tako ustvarili, lahko rečemo, zaokroženi celoviti sistem izobraževanja, ki se sklada z načeli zvezne resolucije.

Za naše podjetje ni prav nič slučajno, če se je tako hitro odzvalo zahtevam omenjene resolucije, saj stoji v prihodnjih petih letih pred mogočnim razvojem. Povečali bomo proizvodnjo za več kot enkrat ter dosegli velikansko vrednost celotne proizvodnje preko 15 milijard dinarjev. Pri tem se bo v mnogo manjšem razmerju večalo število zaposlenih. Predvidevamo, da jih bo ob koncu rekonstrukcije potrebnih okoli 1600, odnosno za približno 400 več, kakor nas je danes. Če k temu prištejemo še najmanj 100 ljudi, kolikor jih letno gre iz podjetja, ter še nadaljnjih petdeset, kolikor jih menja delovno mesto, odnosno gre z manj odgovornega na bolj odgovorno ali težje delo, potem si šele lahko ustvarimo pravo sliko o potrebah po strokovnih kadrih v našem podjetju. Skozi vse oblike strokovnega izobraževanja bo moralo iti v teku pet let najmanj tisoč ljudi ali dvesto na leto. Iz tega lahko sklepamo, kakšen pomen ima za nas strokovno izobraževanje.

Sistem strokovnega šolanja predvideva naslednje stopnje izobraževanja:

1. Dvoletna vajenska šola gumarske stroke. V njo bodo prihajali mladinci,

ki so končali osemletko. Trajala bo dve leti, pri čemer bodo vajenci delali po 8 mesecev na leto v neposredni proizvodnji in trenažnih delavnicah, tri mesece pa bodo obiskovali teoretičen pouk. Po uspešno končani vajenski šoli se bodo lahko mladinci vpisali v tehnično šolo gumarske stroke za odrasle. Ves čas dobivajo vajenci mesečne prejemke po 8000 dinarjev. Tako bodo vajenci v dveh letih učenja in ob primernih prejemkih imeli možnost, da v nadaljnjih treh letih postanejo tehniki, ki se bodo prav gotovo odlikovali pred onimi, ki hodijo na redno Tehnično šolo, tako glede praktičnih in življenjskih izkušenj, kakor tudi glede specializiranega teoretičnega znanja. Ta pot učenja sicer traja navidezno 1 leto dalj, vendar pa daje absolventu veliko več, saj je takoj polnopravno vključen v specializirano proizvodnjo ne glede na to, da je že v času učenja na vajenski in tehnični šoli prejemal polno plačo.

2. Triletna Gumarska tehnična šola za odrasle. Ta šola predstavlja višjo stopnjo strokovnega izobraževanja. V njo se vpisujejo najboljši delavci z večletno prakso in mladinci, ki so uspešno zaključili vajensko šolo. Velika prednost te šole je, da se vrši v času izven rednega dela, obiskujejo jo pa delavci, ki so redno zaposleni. Na ta način imamo dvojno korist: Delavci se v rednem delu praktično izpopolnjujejo in poglobljajo teoretično znanje, ki ga pridobivajo pri pouku v šoli. Na drugi strani pa lahko podjetje že v sami dobi šolanja uspešne obiskovalce šole razporeja na odgovornejša delovna mesta. Gospodarska organizacija ima v delavcih, ki z uspehom zaključijo šolo, najboljše garancijo, da bodo z enakim uspehom opravljali odgovornejše delo,

saj so poleg rednega dela obiskovali štirikrat na teden po štiri ure šolo, z uspehom polagali izpite, hkrati pa si pri delu pridobili dovolj izkušenj. Prav gotovo se bodo obiskovalci gumarske tehnične šole odlikovali pred onimi, ki so z rednim šolanjem pridobili kvalifikacijo tehnika, so pa brez večjih strokovnih in življenjskih izkušenj.

Tehnično gumarsko šolo smo odprli v februarju letos. Uspehi v prvem semestru dokazujejo, da smo ji dali pravi pomen. Jeseni bomo vpisali še en nov razred, hkrati pa nadaljevali z drugim semestrom prvega letnika. Pouk bomo uredili tako, da ne bo zaradi izmen motil proizvodnje, hkrati pa da delovni čas ne bo prenaporen za obiskovalce šole.

Učni načrt je popolnoma prilagojen potrebam gospodarske organizacije. Poudarek je dan na strokovno gumarsko in ekonomsko-organizacijske predmete, hkrati pa ne zanemarija splošne izobrazbe. Absolventi te šole bodo tvorili vodilni kader v neposredni proizvodnji (delovodje, vodje oddelkov, vodje ekonomskih enot i. pd.), zasedali bodo mesta v obratni tehnični kontroli, biroju za norme, biroju za pripravo dela, v oddelku za plan, v oddelku za kadre (HTZ, tarifna politika, analitska ocena delovnih mest) v komerciali (tehnično-reklamna služba, analiza trga in podobno), v biroju za standarde, v laboratorijih, v tehnološkem biroju, obratovnem računovodstvu, analizi stroškov itd.

3. Višja gumarska šola bo šele ustanovljena za potrebe vseh gumarskih podjetij FLRJ. Verjetno se bo nahajala v Borovem. Predstavljala bo prvo stopnjo študija na fakulteti. Višji strokovni kader druge in tretje stopnje bomo še nadalje dobivali iz rednih fakultet (tehnološke, strojne, kemične, ekonomske itd.).

Vajenska in Tehnična gumarska šola tvorita **šolski center** naše tovarne. Razen teh oblik strokovnega izobraževanja imamo še:

4. Center za strokovno izobraževanje: Temu centru je delavski svet posvetil posebno skrb in pozornost. Skozenj bo šlo največ delavcev, in predstavlja najbolj obsežen način praktičnega in teoretičnega izobraževanja delavcev. V svoji končni obliki bo obsegal tri načine izobraževanja:

- a) v trenažnih delavnicah,
- b) na delovnem mestu,
- c) v uvajalnih seminarjih.

V trenažnih delavnicah bomo pridobivali strokovno znanje in spretnosti za okoli 20 ključnih delovnih mest v tovarni. Med njimi so najvažnejša: sestava zmesi, delo pri mikserjih, dvovaljniških in kalandrih, konfekcija avtoplaščev, vulkanizacija avtoplaščev, konfekcija veloplaščev, vulkanizacija veloplaščev, konfekcija klinastih jermen, brezganje različnih profilov, vulkanizacija v kotlih in prešah itd.

Za vsa proizvodna delovna mesta, ki niso ključnega značaja, bomo organizirali trenažo na delovnem mestu samem. N. pr. za brizganje protektorjev, konfekcijo žičnih jeder, konfekcijo ogrewnih duš, konfekcijo zračnic, izdelavo lepil itd.

Se nekaj potegov in blazina bo gotova

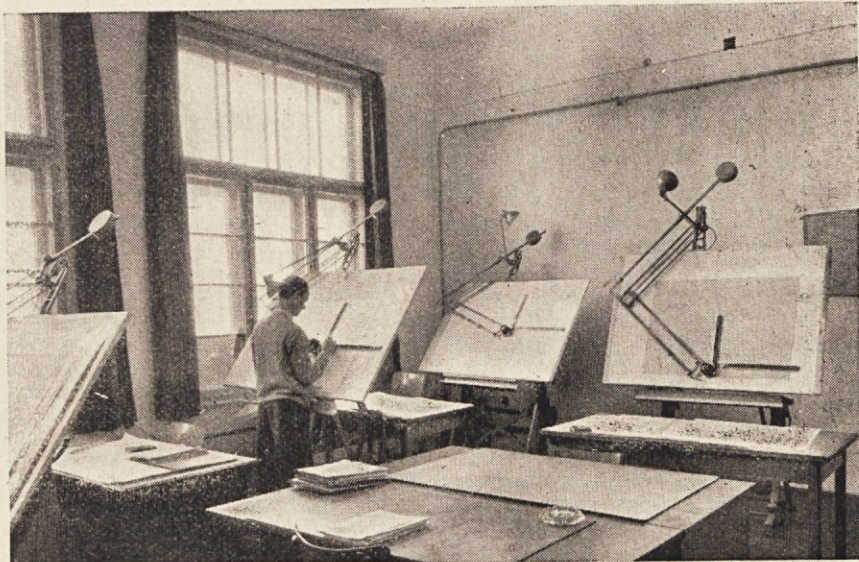

Vsak delavec ali uslužbenec, ki pride nanovo v podjetje mora v bodoče skozi uvajalni seminar. Ta bo obsegal v glavnem naslednje: nagovor vodilnih oseb, zgodovino podjetja, organizacijsko in funkcionalno shemo podjetja, podatke o vodilnih osebah in funkcionarjih uprave, delavskega upravljanja in organizacij, delo in pristojnosti organov delavskega upravljanja, pravila in pravilnike podjetja, delovno zakonodajo, delovna razmerja, HTZ, ogled tovarne, film o tovarni, uvajanje na delovnem mestu po delovodju odnosno po šefu oddelka in kadar je potrebno, delo v trenažni delavnici.

Za izobraževanje na vsakem vključnem delovnem mestu, pa tudi na ostalih je potrebno izdelati precizne učne načrte. To delo bo predstavljalo najtežji problem v organiziranju dela v Centru za strokovno izobraževanje.

Center za strokovno izobraževanje in šolski center bosta organizacijsko vključena v kadrovsko-socialni oddelk (sektor), ki smo ga po organizacijski strukturi podjetja že formirali.

In kako bomo izvedli finansiranje tako obsežnega programa strokovnega izobraževanja? Stroške Vajenske in Tehniške gumarske šole za odrasle bomo krili iz sklada za kadre, v katerem imamo na leto 8 milijonov dinarjev. Inštruktažni center pa se bo moral vzdrževati sam s storitvami trenažnih delavnic. Organiziran bo namreč kot Zavod s samostojnim finansiranjem. Podjetje mu bo prodajalo po planskih cenah surovine in ostali material, od njega pa kupovalo gotove izdelke. Razlika, ki bo ustvarjena kot čisti dohodek, bo služila za vzdrževanje centra in za nabavo opreme trenažnih delavnic. Nadalje je delavski svet tudi že odobril 3 milijone dinarjev za pripravljana dela za organizacijo centra: za izdelavo učnih načrtov, za strokovno izpolnjevanje vodje centra in inštruktorjev, za elaborate in konsultacije z Zavodom za organizacijo in izobraževanje v Kranju ter v Ljubljani. Razen tega je delavski svet sklenil, da

se prenesejo na inštruktažni center zgradbe, naprave in stroji celotnega obrata I, razen tistih maloštevilnih strojev, ki jih bomo še prenesli na obrat II. Pred očmi moramo imeti dejstvo, da so stroji in naprave v obratu I. že skrajno iztrošeni, saj ne predstavljajo danes nobene knjižne vrednosti več, ker so v celoti odpisani, le poslopja imajo še določeno knjižno vrednost. Začasno ostanejo uprava in nekatere pomožne dejavnosti še v posloplju obrata I, medtem ko se bo vsa redna proizvodna dejavnost opravljala le v obratu II, na Gaštej. V kolikor še proizvajamo v starem obratu, ima ta proizvodnja zgolj trenažni odnosno inštruktažni značaj. To se kaže že sedaj, saj vse na novo došle delavce zaposlujejo v starem obratu, že izučene delavce pa premeščamo v nov obrat. Prav tako služi kranjski obrat za priučevanje delavcev iz Vrhnik (okoli 60) 30 delavcev je prišlo na učenje iz Skopja, precejšnje število pa tudi iz drugih tovarn gumarske stroke.

Le-ti se bodo pri nas učili več

V takih pisarnah je delo res užitek

mesecev. Zato dobiva obrat I. dejansko že značaj inštruktažnega centra, v kratkem času pa ga bomo še za ta namen dokončno usposobili.

V izobraževanju bodo tudi v bodoče igrale važno vlogo delavska univerza in Kranju s svojimi strokovnimi, družbeno-političnimi in splošno izobraževalnimi tečaji ter predavanji, kakor tudi politične šole in strokovne šole, ki jih še nismo omenili. Tudi temu izobraževanju izven podjetja bomo dali načrten karakter s tem, da bomo v naših planih za delovno silo predvidevali to izobraževanje.

Tako so delavski svet in ostali upravni organi dosledno ter kompleksno izoblikovali sistem strokovnega izobraževanja v podjetju ter ga v celoti vskladili z načeli in konkretnimi navodili resolucije, ki jo je sprejela Zvezna ljudska skupščina. Na ta način smo tudi zagotovili ostvaritev enega od osnovnih pogojev za nadaljnji razvoj našega podjetja, to je: skrb za strokovne kadre!

Obisk v naši tovarni

Ob zaključku rekonstrukcije našega obrata II. so si sodobno urejene prostore ogledali predsednik Zvezne ljudske skupščine Franc Leskošek-Luka, podpredsednik Izvršnega sveta Slovenije Viktor Avbelj, član Izvršnega sveta Tone Bole, sekretar Sveta za industrijo LRS ing. Viktor Kotnik in predsednik ObLO Kranj Franc Puhar.

Tovariš direktor Drago Dolinšek ter člani delavskega samoupravljanja so gostom prikazali razvoj podjetja in perspektive v prihodnjem petletnem načrtu.

Gostje so se predvsem zanimali, za koliko se bo povečala proizvodnja, ko bo dokončno steklo delo v novih obratih.

Stanovanjski problem bo kmalu rešen

Delavskemu svetu je bilo podano poročilo o izvršitvi proizvodnega načrta za mesec maj. Poročilo je podal **tehnični direktor tov. ing. Turzanski**. Iz poročila je razvidno, da je bil proizvodnji načrt za mesec maj izvršen za 101 %. Proizvodnja je v primerjavi z lanskim obdobjem porasla za 35 %. V mesecu juniju se predvideva še večji porast proizvodnje, ker bodo novi stroji dali še več proizvodov. Delavski svet ugotavlja, da je veliko okvar na strojih po nepotrebem in bo treba s strojnimi napravami bolj vestno ravnati, ker vsak izpad proizvodnje znižuje osebni dohodek delavcev. Razpravljalo se je tudi o gibanju osebnih dohodkov. Ugotovljeno je bilo, da osebni dohodki hitreje naraščajo kot proizvodnja, kar pa ni v skladu z našim gospodarskim razvojem in bo treba te odnose odpraviti.

Finančni direktor tov. Zalar Slavko je podal poslovno poročilo za prvo četrtletje gospodarskega leta, ugotovili pa smo, da se je celotni dohodek znižal v primerjavi z lanskim in to zaradi podražitve reprodukcijskega materiala na zunanjem trgu in to predvsem kavčuka, na katerega smo v celoti vezani na uvoz.

Tov. Zalar je nadalje tolmačil korigan investicijski načrt za obdobje 1960/61 v znesku 31 milijonov v korist stanovanjske gradnje, ki ga je delavski svet potrdil za gradnjo novih stanovanj v dveh stanovanjskih blokih po 20 stanovanj, kakor tudi gradnjo samskih stanovanj, za katere je že več let zelo pereče. V letošnjem letu bo vseljivih samo 15 stanovanj, v letu 1961 bo na razpolago 90 družinskih stanovanj in 31 samskih prostorov ter bodo na ta način rešene vse prošnje, ki so že vložene nekaj let, s čimer bo stanovanjsko vprašanje kolektiva v glavnem rešeno.

Nadalje je delavski svet odobril sindikalni podružnici 1 milijon dinarjev dotacije za samopomoč članom kolektiva, ker so bila dosedanja sredstva premajhna. Sklepal je tudi o združni gradnji stanovanj ter odobril dolgoročno posojilo v znesku 3 milijonov din tistim članom, ki so stopili v združno gradnjo.

Upravni odbor je na svoji redni seji dne 6. julija 1960 poleg drugih važnih nalog obravnaval izobraževanje kadrov ter ugotovil, da bi bilo treba poleg tehnične šole formirati še vajensko šolo ter center za izobraževanje odraslih, da bi na ta način hitreje reševali vprašanje kadrov. Upravni odbor je sprejel sklep, da se organizira trenažni center in da je treba za ta center pripraviti inструкторje in postaviti vodjo centra. Na tak način bo vzgoja kadrov cenejša in hitrejša, ker se v trenažnem centru delavci usposablajo tako, da se delavec usposobi za tisto delovno me-

sto, katero ga bo po končanem tečaju zasedel.

Upravni odbor je na šesti seji obravnaval tudi perspektivni plan podjetja. Poročilo o tem je podal **tov. Gruber Štefan**. Rekonstrukcija v starem obratu se ne more več nadaljevati in bo treba rekonstrukcijo vršiti v obratu II. V naši državi je veliko pomanjkanje gumarskih izdelkov, saj sedanja proizvodnja krije komaj 60 % potreb. Vse ostalo moramo uvažati. Zaradi tega bo treba gumarsko industrijo hitreje razvijati in vlagati vanjo večja investicijska sredstva. Glede povečane proizvodnje bo treba zaposliti precej nove delovne sile in to za okoli 550 oseb v petih letih. Proizvodnja bi se povečala za 100 odstotkov, delovna sila pa za 50 %, kar je v skladu z našim gospodarskim razvojem. Kljub predvideni rekonstrukciji upravni odbor ugotavlja, da bi bilo možno graditi tudi stanovanja tako, da bi tistim delavcem, ki bi bili brez stanovanj zagotovili stanovanja. V tem smislu bosta izdelana tudi 2 elaborata, ki bosta predložena DS v obravnavanje.

Upravni odbor je razpravljajal tudi glede izdelave novega tarifnega pravilnika ter sprejel sklep, da bi bil nov pravilnik izdelan po analitični oceni delovnih mest. Mnenja je, da bi bilo tak pravilnik možno bolj točno obdelati. Za izvedbo te naloge bo potrebno sodelovanje vodij ekonomskih enot in sindikalnih delavcev, da bo novi pravilnik čim popolnejši ter delitev dohodka nad TP čim pravičnejša in stimulatívna.

Upravni odbor je razpravljajal tudi o bolezenskih izostankih za prvo četrtletje, ter ugotovil, da je bil bolniški stalež v prvem četrtletju zadovoljiv. Znašal je 4.42 %. Bolniški izostanki počasi padajo zaradi boljšega zdravljenja in kontrole zavarovancev.

Razpravljali so tudi o lokaciji tovarniške pralnice za pranje delovnih oblek zaposlenih delavcev. Sprejet je bil sklep, da bomo zgradili pralnico v oddelku, kjer sedaj izdelujemo ležalne blazine. Ta oddelek se bo preselil na Vrhniko ter bo ta prostor na razpolago in bo odgovarjal namenu.

Naši gasilci so marljivi

Tudi gasilci ne zaostajajo za delavnostjo drugih tovarniških množičnih organizacij. V letošnjem letu so se udeležili raznih proslav, kot: prvomajske parade v Ljubljani, Dneva mladosti v Kranju itd. Dne 24. julija pa so

se udeležili proslave občinskega praznika in 75-letnice obstoja Gasilskega društva na Bledu. Pred povratkom so si ogledali znameniti blejski grad, ki je preurejen v muzej in gostišče.

Izkoristili so priliko in napravili pričujoč posnetek

Izvršitev plana v I. polletju letošnjega leta

Do sedaj takih strojev ni bilo, sedaj pa so! Tovariš Pušar Franc ima s svojim slončkom posebno veselje. Le pogledjte ga, kako vzneseno ga upravlja

Mesec	Proizvod. v kg	Osn. plan v kg	Izvršitev v %
Januar	447.856	429.361	104
Februar	461.843	453.694	101
Marec	516.536	508.495	101
April	560.898	568.069	98
Maj	525.325	479.992	109
Junij	590.741	536.343	104
Skupaj	3.103.199	2.975.954	104

Iz pregleda je razvidno, da je bil osnovni plan presežen v vseh mesecih razen v aprilu. Vzroki za to so bili v velopnevmatikarni pri osvajanju nove proizvodnje in v noti gumenih prevlek zaradi zakasnele pošiljke bandaž. Zadovoljivo pa je, da smo kljub težavam, ki smo jih imeli v I. polletju presegli osnovni plan za 4 odstotke.

Iz gornjega pregleda je razvidno, da sta valjarna in stiskarna v redu izpolnjevali svoje naloge. V valjarni se upošteva pri planiranju in izvrševanju plana samo regenerat in surove zmesi, vendar bi bilo zelo koristno za odkrivanje prostih kapacitet, če bi prešli tudi za valjarno na kompleksno planiranje. To pomeni, da bi morali za plan podjetja izračunati količino zmesi, plošč in gumiranega tekstila. Ekonomska enota za gumiranje in lepila ni izvršila svojega plana v mesecu marcu zaradi stagnacije hladnega lepila, oziroma čevljev, kljub temu pa je enota svoj plan za I. polletje preseгла. Enota velopnevmatikarne je pod planom zaradi pomanjkanja delovne sile, deloma pa zaradi pomanjkanja velocorda. V brizgarni, cevarni in ročni konfekciji je opaziti, da pri izvrševanju plana za I. polletje niso imeli večjih težav. Delni izpad proizvodnje pri roto-cure stiskalnici zaradi okvare na jeklenem traku v februarju bomo do konca leta nadomestili. V enoti gumenih prevlek niso dosegli plana zaradi zakasnitve bandaž in zaradi boleznih delavcev. Ekonomska enota avtopnevmatikarna v drugi polovici polletja ni dosegla plana zaradi pomanjkanja delovne sile, za-

radi selitve stiskalnic in težav, ki so se pojavile pri osvajanju nove proizvodnje.

Ekonomska enota	% izpolnitve operativn. plana v I. polletju 1960						
	januar	februar	marec	april	maj	junij	Skupaj
210 Valjarna	107	121	124	122	112	164	125
220 Stiskarna	111	107	112	110	107	113	110
230 Gumiranje in lepila	110	101	79	121	103	118	102
240 Velopnevmat.	88	105	93	113	109	83	98
250 Brizgarna, cevarna in roč. konfek.	101	112	107	118	117	112	111
320 Roto-cure preša	113	71	102	102	97	100	97
330 Gum. prevleke	113	88	48	71	106	128	88
340 Avtopnevmat.	100	100	103	75	95	79	89
Skupaj	104	100	101	93	101	93	98

Decembra nas bo že 1185

DS je na svoji 4. redni seji dne 18. 7. 1960 razpravljal o potrebnem planu delovne sile do konca leta 1960. Predložen plan je DS v celoti sprejel.

Plan delovne sile predvideva povečanje za 45 delavcev in 33 uslužbencev ali skupaj 78 ljudi.

V tem planu je zato predvidevano toliko uslužbencev, ker jih v prvi polovici letošnjega leta nismo še toliko

rabili, niti jih nismo mogli toliko dobiti, ker šole končajo s poukom prav v teh mesecih. Tako smo do sedaj v pretežni meri zaposlovali samo delavce.

Če pogledamo stanje zaposlenih v podjetju na dan 1. 7. 1960 vidimo, da je bilo v podjetju zaposlenih 1107 delavcev in uslužbencev.

Razdelitev po kvalifikacijah v obliki tabele pa vam da naslednji pregled:

	Delavci					Uslužbenci				Skupaj	
	VK	KV	PK	NK	Sk.	VSU	SSU	NSU	PO Sk.		
stanje 1. 7. 1960	160	557	221	31	969	30	108	—	—	138	1107
nove potrebe	7	26	12	—	45	3	29	1	—	33	78
Skupaj	167	583	233	31	1014	33	137	1	—	171	1185

Odobren plan delovne sile predvideva torej povečanje za dodatnih 78 delavcev in uslužbencev, to je, od 1107 zaposlenih na 1185 zaposlenih do konca leta 1960.

Z omenjenim planom bodo krite vse potrebe po delovni sili v letošnjem le-

tu, ki so nujno potrebne za nemoteno proizvodnjo.

Da pa je bil plan delovne sile res realno postavljen, nam govori to, da se bo ob omenjenem povečanju števila zaposlenih povečala produktivnost za 16 odstotkov, kar je v skladu s planom podjetja.

SODELAVCI, NA PLAN!

Perspektivni razvoj tovarne Sava

Dosedanji stari obrat v mestu Kranju leži stisnjen med stanovanjskimi naselji in reko Kokro. Poleg tega je teren bregovit in strm. Vse te okoliščine so odločale pri iskanju primerne prostora za nov obrat. Ta osnovni problem podjetja je bil rešen leta 1954., ko je podjetje pričelo z montažo novih strojev za izdelavo bandaž v prostorih bivše tovarne »Tekstilindus« na Gaštejju.

Lokacija novega obrata je primerna, saj je na ravnem terenu, v neposredni bližini glavne ceste in železniške postaje, obenem pa jo obkrožajo nezasedene površine, ki dajejo obratu široko perspektivo razširitve.

Z rekonstrukcijo v letih 1959. in 1960. se je novi obrat povečal z dograditvijo zveznega trakta, skladišča, deponije za premog in povečavo kotlarne, obenem pa so rekonstruirali in povečali predvsem valjarno in avtopnevmatikarno. Na ta način je bil postavljen nov obrat s sodobnimi proizvodnimi stroji in tehnološkimi postopki za valjarno, avtopnevmatikarno, prevleke valjev in izdelavo transportnih trakov.

Razen neprimerne lokacije je velika hiba starega obrata tudi iztrošen strojni park in energetske naprave. Proizvodni stroji, ki so montirani v starem obratu, so še iz leta 1920—1930. Večina teh strojev pa je bila dobavljena iz Avstrije v že amortiziranem stanju. Praktično je njihova ekonomska vrednost samo še vrednost starega železa ter se remont teh strojev več ne izplača. Isti primer je z energetskimi napravami. Transformatorska in stikalna postaja že zdavno več ne ustreza predpisom in podjetje ima nalog od okrajnega inšpektorata za delo, da se postavi nova transformatorska postaja. Z ozirom na lokacijo starega obrata in na zahteve urbanistične ureditve mesta je težko zanj najti primerno lokacijo. V kotlarni starega obrata sta montirana dva parna kotla, od katerih je eden iz leta 1908, drugi pa iz leta 1911. Za oba kotla je bil obratovalni tlak od inšpekcije parnih kotlov že reduciran na minimum, ki je potreben za tehnološki proces tovarne. Poleg tega je obrato-

Tudi tov. Svetozarja Vukmanoviča je navdušil naš paviljon na Gospodarskem razstavišču

vanje obeh kotlov zelo neekonomično, posledica tega je velika poraba surovin in močno dimljenje, kar povzroča močno sajanje okolice tovarne.

Zaradi bregovitega terena je stari obrat grajen v etažah in še to nenačrtno. Pri obstoječi razporeditvi obratovnih prostorov je nemogoče urediti interni artnsport talko, da bi ustrezal sedanjim potrebam ekonomike. Poleg internega transporta pa predstavlja transport surovin, polizdelkov in izdelkov med starim in novim obratom stalen problem; stroški transporta znatno dražijo izdelke.

Iz zgoraj navedenega zaključujemo, da proizvodnja v starem obratu nima perspektive, temveč da je potreba, opustiti stari obrat ter povečati in rekonstruirati obrat na Gaštejju.

II. POTREBA POVEČANJA PROIZVODNJE GUMENIH IZDELKOV

Skoraj ni gospodarske panoge, ki ne uporablja gumenih izdelkov, bodisi kot reprodukcijski ali pa kot potrošni ma-

terial. Zaradi tega sodi gumarska in industrija med ključno industrijo ter bi se morala razvijati vzporedno z ostalo industrijo, kajti v nasprotnem primeru je nujno, da pomanjkanje kapacitet v gumarski industriji, posebno v proizvodnji tehničnih predmetov, zavira tehnični napredek ostale industrije. Pri tem so mišljeni tisoči raznih gumenih predmetov, ki so sestavni del vseh vrst strojev, strojnih naprav in raznih proizvodov. V svetovnem merilu je asortiment gumenih izdelkov približno 30 tisoč; za primerjavo navajamo samo tovorni avto TAM — 4500, ki ima 215 raznih gumenih delov.

V naslednjem navajamo potrošnjo gumenih izdelkov v letu 1959 v tonah.

	domača proizv.	uvoz	skupaj
pnevmatika	4.559	13.304	17.863
tehnični izdelki	21.871	3.063	24.934
skupaj	26.430	16.367	42.797

Pri tem pripominjamo, da je uvoz v letu 1959. v primerjavi z letom 1958. narasel:

v pnevmatiki za 87%

v tehničnem blagu za 67%

kar kaže, da je treba v bodoče predvideti tudi določen odstotek povečanja potreb po gumenih izdelkih. Ne glede na ta predvideni porast pa je razvidno iz zgornjega pregleda, da krije domača proizvodnja v letu 1959. komaj 61% potreb in je zato povečanje domače proizvodnje gumenih izdelkov nujno.

III. ASORTIMENT PROIZVODNJE

1. Pnevmatika

V velopnevmatiki predvidevamo postavitev novih naprav za izdelavo veloplaščev z žičnim jedrom, poleg tega pa povečanje obstoječe kapacitete proizvodnje veloplaščev z žmulo.

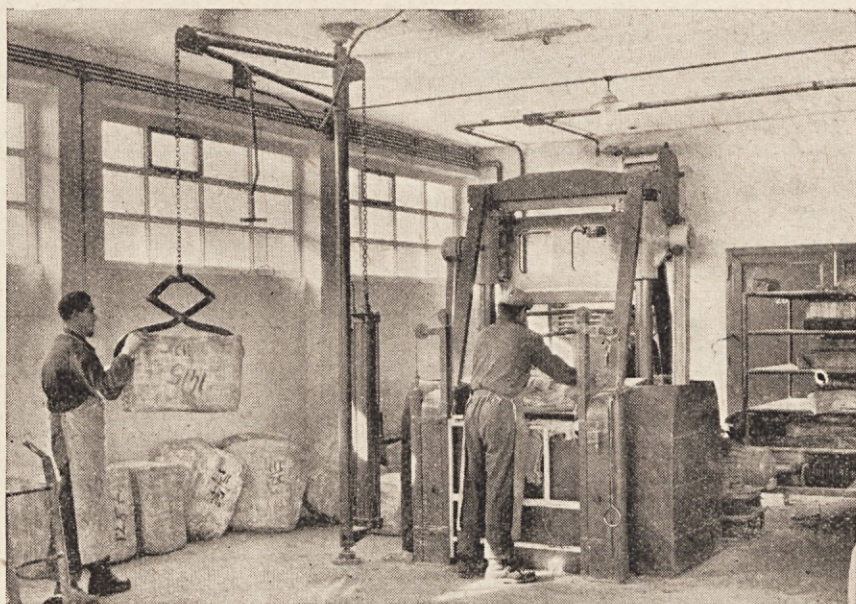
Predviden nov proizvod je tudi pnevmatika za moped za tovarno motornih vozil »Tomos« Koper.

V avtopnevmatiki je predvideno povečanje obstoječih dimenzij plaščev in zračnic za potniške in tovarne avtomobile, poleg tega pa proizvodnja novih dimenzij za potrebe domače industrije avtomobilov.

2. Tehnični izdelki

Pri določanju asortimenta tehničnih izdelkov je podjetje upoštevalo naslednja načela:

- serijska proizvodnja
- standardizacija izdelkov,
- potrebe industrije (transporterji,

Nič več napornega dviganja

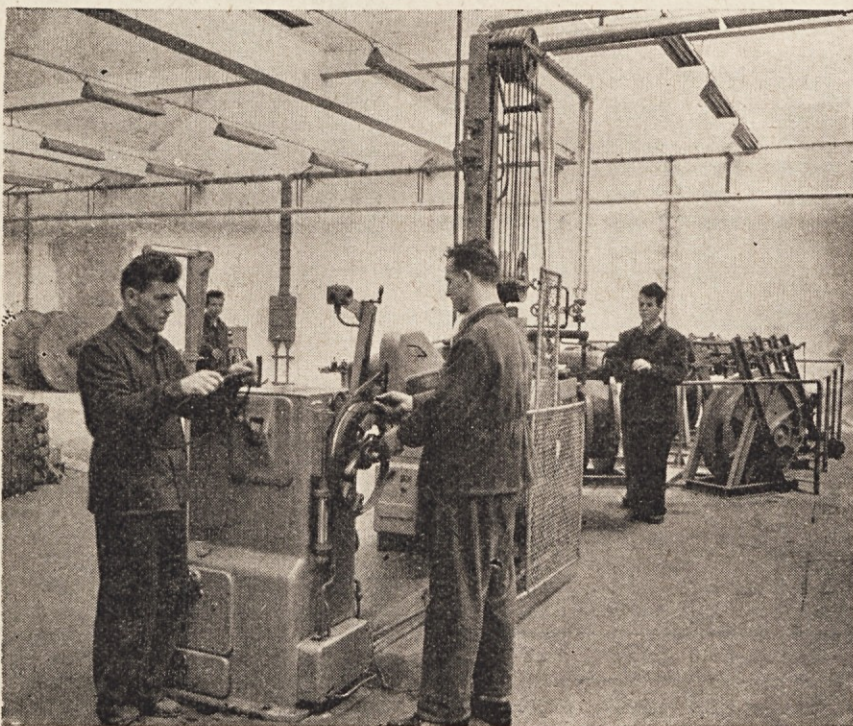
avtomobilska industrija, industrija obutve).

Za zadovoljitev posebnih potreb industrije in široke potrošnje predvideva podjetje ustanovitev samostojnih obratov, enega na Vrhniki za izdelavo gumiranega blaga in konfekcije iz tega, drugega pa v bližini Kranja za prevleko valjev in koles ter za ebonitiziranje posod.

Grupe izdelkov po perspektivnem planu so naslednji:

	kos.	ton
velopnevmatika	1.000.000	1.130
moped pnevmatika	150.000	240
avtopnevmatika	298.500	8.260
1. skupaj pnevmatika		9.630
specialne visokotlačne cevi		60
specialne opletene cevi		330
brizgalne cevi		60
plošče za pod		830
tesnilne plošče		100
podplatne plošče		800
podplati in podpetniki		200
specialna lepila		400
termoforji		150
klinasti jermeni		150
profilni trakovi		200
rezana tesnila		100
preš. izdelki za avto-ind.		500
transportni trakovi		1.100
surove zmesi za protektor		450
gumirano blago		250
konfekcija iz gumiranega blaga		70
prevleke valjev in koles		240
ebonitiziranje		10
2. Tehnični izdelki skupaj		6.000
Skupaj 1 + 2		15.630

Tudi mi smo v sodobnih, svetlih, zračnih prostorih

IV. DELOVNA SILA

V letu 1965. je predvideno, da bo zaposlenih v podjetju skupno 1730 ljudi. Od tega

matični obrat v Kranju	1580 ljudi
obrat na Vrhniki	110 ljudi
obrat izven Kranja	40 ljudi

od maksimalnega planiranega števila za leto 1960. 1161 ljudi znaša povečanje za matični obrat 419 ljudi ali 36 %, skupno povečanje pa 569 ljudi ali 49 %.

V. Investicijska izgradnja (v 1000 din)

Tek. št.	Opis	Skupaj	Domača	Uvožena oprema	
				zapid	vzhod
1.	Velopnevmatika	56.524	20.500	36.024	
2.	Avtopnevmatika	278.564	20.000	254.064	4.500
3.	Tehnično blago:				
a)	roto — cure	200.090	46.000	94.800	59.290
b)	klinasti jermeni	144.512	20.700	57.512	66.300
c)	stiskarna	280.924	171.100	83.424	26.400
č)	cevarna	122.590	51.200	56.690	14.700
d)	lepila	28.200	21.000		7.200
4.	Valjarna	549.196	54.500	444.296	50.400
5.	Gradbena dela:				
a)	stavbe				
	tehničnega blaga	308.000	308.000		
b)	remontne delavnice	105.000	105.000		
c)	garaže	12.000	12.000		
6.	Energetske naprave	409.480	400.000	9.480	
7.	Montaža	102.380	102.380		
8.	Ostalo	10.000	10.000		
Skupaj		2.607.460	1.342.380	1.036.290	228.790
50 % carina od uvoza		632.540		518.145	114.395
I. Skupaj stavbe					
	in oprema	3.240.000	1.342.380	1.554.435	343.185
II. Skupaj obratna sredstva		1.710.000			
Skupaj investicijska izgradnja		4.950.000			

VI. Rentabilnost

Iz priloženega obrazca »Gibanje družbenega proizvoda« je razvidno, da se celotni dohodek poveča od 7596 milijonov na 16.177 milijonov, kar znaša 213 %. Iz delitve celotnega dohodka je razvidna višina amortizacije in ostančistega dohodka. Upoštevanje na eni strani potrebna sredstva za investicije in anuitete, na drugi strani pa razpoložljiva sredstva, dobimo naslednje stanje:

1. Potrebna sredstva

(od 1961. do 1970. leta) v 1000 din

a) osnovna sredstva	3.240.000
b) obratna sredstva	1.710.000
c) obstoječe anuitete	1.534.000
č) stanov. izgradnja	600.000
Skupaj	7.084.000

2. Razpoložljiva sredstva

(od 1961. do 1970. leta)

amortizacija	2.300.740
ostanek čistega dohodka	6.430.021
Skupaj	8.730.761

Delitev celotnega dohodka je pri tem računana po obstoječih predpisih, medtem ko je amortizacija upoštevana v celotnem znesku. Iz gornjega sledi, da bo podjetje lahko do leta 1970 odplačalo celotno posojilo za nove investicije, poleg tega bo lahko vložilo 600 milijonov za izgradnjo stanovanj, ostanek 1646 milijonov pa bo lahko porabilo za zamenjavo dotrajanih osnovnih sredstev.

GIBANJE FIZIČNEGA OBSEGA INDUSTRIJSKE PROIZVODNJE

Grupa proizvodov	Enota mere	1960	1961	1962	1963	1964	1965
B. Grupa							
Avto-moto in avionski plašči	t	3.836	3.840	3.840	4.110	7.520	7.520
	kom.	150.000	150.000	150.000	180.000	298.500	298.500
Avto-moto in avionske zračnice	t	395	400	400	420	740	740
	kom.	150.000	150.000	150.000	173.000	298.500	298.500
Gum. cevi	t	200	200	200	200	450	450
Ostalo g. teh. bl.	t	905	1.150	1.930	2.500	2.850	2.850
Gumirano platno	t	275	250	250	250	250	250
G. proiz. za obutev	t	390	400	400	400	1.000	1.000
Regenerat	t	150	150	150	150	—	—
Gum. lepilo	t	285	300	300	400	400	400
Skupaj	t	6.436	6.710	7.470	8.430	13.210	13.210
C. Grupa							
Plašči za kolesa	t	358	860	860	860	1.080	1.007
	kom.	400.000	920.000	920.000	920.000	1150.000	1150.000
Zračnice za kolesa	t	86	230	230	230	290	290
	kom.	330.000	910.000	910.000	910.000	1150.000	1150.000
Gum. san. predm. stiskani	t	50	150	150	150	150	150
Gum. gal. in zašč. predmeti	t	570	570	570	700	900	900
Skupaj	t	1.064	1.810	1.810	1.940	2.420	2.420
SKUPAJ (B in C)	t	7.500	8.500	9.280	10.370	15.630	15.630

Tov. Dolinšek Janez polaga venec prvemu komunistu OS

... in še govor predsednika ZB, Silva Vidica

GIBANJE DRUŽBENEGA PROIZVODA

Obrazec 2

(v 1000 din)

Naziv	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965
Celotni dohodek	5,523.832	7,596.725	8,628.910	9,471.310	10,627.340	16,177.410	16,177.410
Materialni stroški	3,179.179	4,452.152	5,188.218	5,753.116	6,312.958	9,817.274	9,817.274
Družbeni proizvod	2,344.653	3,144.553	3,440.692	3,718.194	4,314.382	6,360.136	6,360.136
Amortizacija	71.229	94.429	111.529	111.529	183.279	270.629	270.629
Narodni dohodek	2,273.424	3,050.124	3,329.163	3,606.665	4,131.103	6,089.507	6,089.507
Osební dohodek neto	225.814	332.800	361.385	391.793	423.955	539.760	539.760
Presežek dela	2,047.610	2,717.324	2,967.778	3,214.872	3,707.148	5,549.747	5,549.747
Ostanek čistega dohodka za sklade:							
— rezervni sklad	31.885	40.000	45.161	49.373	54.860	82.903	82.903
— sklad obratnih sredstev	—	—	—	—	—	—	—
— sklad osnov. sredstev	193.372	279.397	299.534	320.706	361.374	694.835	694.835
— sklad skupne porabe	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
od tega za investicije	80.000	80.000	80.000	80.000	80.000	80.000	80.000
Skupaj	325.257	419.397	444.695	470.079	516.234	877.738	877.738
Odstopljen prispevek iz dohodka: od tega za obratna sredstva za osnovna sredstva							
Sklad za kadre (60 %)	2.580	5.967	6.353	6.888	7.453	8.892	8.892

PREDLOG ZA INVESTICIJSKO IZGRADNJO

Obrazec 3

Objekt	Predračunska vrednost investicij v osnovna sredstva (v 1000 din)				Obratna sredstva v 1000 din	Začetek gradnje mesec in leto	Predvideni rok dovršitve
	skupaj	gradbena dela	oprema domača	uvožena ostalo			
Rekonstrukcije in preselitev v novi obrat							
Rekonstrukcija in razširitev velo in moped pnevmatike	243.024		20.500	36.024	186.500		
Rekonstruk. avtopnevmatike	1,090.064		20.000	258.564	811.500		
Rekonstrukcija in preselitev tehnične robe	1,488.316		310.000	466.316			
Priprava polizdelkov	549.196		54.500	494.696	712.000		
Gradbena dela	425.000	425.000					
Energetske naprave	409.480		400.000	9.480			
Montaža	102.380		102.380				
Ostalo	10.000				10.000		
Skupaj	4,317.460	425.000	907.380	1,265.080	1,710.000		
50 % carine od uvoza	632.540			632.540			
Skupaj	4,950.000	425.000	907.380	1,897.620	1,710.000	1. 1. 61	— 30. 6. 63

INVESTICIJSKA VLAGANJA V OSNOVNA SREDSTVA PO VIRIH SREDSTEV IN LETIH

Obrazec 4

Leto	Skupaj letno vlaganje brez družbenega standarda	Splošni investicijski sklad	Republiški investicijski sklad	Okrajni investicijski sklad	Občinski investicijski sklad	Zad. sredstva	Amortizacija	Lastni skladi gospodarskih organizacij	Bančna sredstva	Ostalo
1957	43.677	—	—	—	—	—	15.018	28.659	—	—
1958	134.728	52.706	756	—	—	—	24.408	53.858	—	—
1959	603.699	291.372	92.325	—	—	—	64.086	111.270	44.646	—
1960	238.668	24.535	15.761	—	5.000	—	—	193.372	—	—
1961	640.000	79.008	49.666	200.000	200.000	—	—	111.326	—	—
1962	1,000.000	148.140	340.397	—	—	—	—	111.463	—	400.000
1963	1,000.000	148.140	232.145	—	—	—	—	219.715	—	400.000
1964	600.000	24.712	77.792	—	—	—	—	27.233	470.263	—
1965	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

**ZACETEK INVESTICIJE, KI SE FINANSIRAJO IZ LASTNIH
SREDSTEV OKRAJNEGA IN OBČINSKEGA INVESTICIJSKEGA
SKLADA, KI NE BODO DOVRŠENE DO 31. DECEMBRA 1960**

Obrazec 5

v 1000 din

Zap. št.	Objekt	Predračunska vrednost	Potrošnja sredstev do 31. 12. 1960						Skupaj
			amortizacija	denar. sred. sklada osnov sredstev	ok. inv. skl.	obč. inv. skl.	ob. st. skl.	zad. sred.	
1.	Rekonstrukcija velopnevmatikarne	74.391	—	30.511	—	—	—	—	30.511
2.	Rekonstrukcija transportnih trakov in plošč za pod	61.393	—	—	—	—	—	—	—
Skupaj		135.784	—	30.511	—	—	—	—	30.511

OBVEZNOSTI DO KREDITNIH SKLADOV

Obrazec 6

v 1000 din

Viri posojil	Znesek posojil	Letni znesek anuitet					po letu 1965
		1961	1962	1963	1964	1965	
1. Po obstoječih posojilih skupaj							
Splošni investicijski sklad	939.860	209.696	209.696	209.696	209.696	108.240	6.780
Republiški investicijski sklad	108.220	24.574	24.574	24.574	24.574	12.290	—
Okrajni investicijski sklad	—	—	—	—	—	—	—
Občinski investicijski sklad	—	—	—	—	—	—	—
Bančna sredstva	457.000	30.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
Republiški stanovanjski sklad	—	—	—	—	—	—	—
Občinski stanovanjski sklad	—	—	—	—	—	—	—
Ostalo (inoz. kred.)	28.920	15.330	15.330	—	—	—	—
Skupaj	1.534.000	279.600	299.600	284.270	284.270	170.530	56.780
2. Za predvidena nova posojila							
a) Za osnovna sredstva							
Splošni investicijski sklad	400.000	—	—	—	20.000	40.000	40.000
Republiški investicijski sklad	700.000	—	—	—	35.000	70.000	70.000
Okrajni investicijski sklad	200.000	—	—	—	10.000	20.000	20.000
Občinski investicijski sklad	200.000	—	—	—	10.000	20.000	20.000
Bančna sredstva	470.263	—	—	—	—	313.934	156.329
Ostalo (inoz. kred.) 5 let	800.000	—	—	—	160.000	160.000	160.000
b) Za obratna sredstva							
Splošni investicijski sklad	1.710.000	—	—	—	85.500	171.000	171.000
Skupaj	4.480.263	—	—	—	320.500	794.934	637.329
SKUPAJ (1 + 2)	6.014.263	—	—	—	604.770	965.464	694.109

Pripomba:

V prednjem prikazu niso zajete anui-tete od posojil iz občinskega stanovanj-skega sklada za stanovanjsko izgradnjo.

GIBANJE ZAPOSLENIH

Obrazec 7

Opis	1959	1960	1965
I. Skupno število zaposlenih (a + b)	1.009	1.161	1.730
a) delavci skupaj	901	1.031	1.570
od tega: kvalificirani in visokokval. ne kvalificirani in priučeni	342	362	420
b) uslužbenci skupaj	108	130	160
od tega: srednje- in visokošol. izobr. nižja izobrazba	67	70	90
	41	60	70

PRAZNOVANJE 4. JULIJA

Kakor vsako leto na dan Borca, 4. julija, smo tudi letos praznovali ta dan po vsej Jugoslaviji. Minilo je 15 let, odkar je bil fašizem premagan in sovražnik preganjan iz naše lepe domovine. Letos smo praznovali 15. obletnico osvobodjenja in 10-letnico delavskega samoupravljanja. Organizacije ZB so za ta dan pripravile velika presenečenja. — Tako je organizacija ZB Kokrica na dan borca razvila prapor ZB, odkrila ploščo padlemu tovarišu, članu VOS, Francu Pestotniku »Aljošu«, ter postavila skupno grobišče s spomenikom na pokopališču.

Ceprav vreme ni bilo takšno, kot smo si ga želeli, se je zbralo na Kokrici čez tisoč ljudi. S tem so dokazali, da niso pozabili tistih, ki so dali svoja življenja. Prvi je spregovoril predsednik ZB, tovariš Alojz Snedic ter orisal delo OF na terenu Kokrica. Spomnil je vaščane, kako je okupator z domačimi izdajalci rušil domovino, streljal može in žene, preganjal družine v taborišča itd. Ker pa so bili naši državljani odločni, grožnjam niso podlegli, temveč so bolj množično odhajali v partizane. Tako je Kokrica dala 22 žrtev za svobodo; šestim od teh so na dan borca odkrili skupno grobišče s spomenikom.

Naše podjetje je tudi prispevalo skromen delež za spomenik, ki bo spo-

Hvaležni smo Vam, hvaležni zato, ker ste nam priborili svobodo... je poudaril predsednik ZB našega kolektiva

Predsednik ZB Kokrica, Alojz Snedic, med govorom

minjal pozne rodove, kako težka je bila borba za svobodo. Prav ti padli borci so bili včasih tudi člani našega kolektiva, kot n. pr. tovariš Franc Mrak, komunist od leta 1937. Bil je eden prvih organizatorjev trojk na Kokrici in v njeni okolici, bil je tudi komandir prve kranjske čete.

S tem je bila opravljena velika naloga. Člani kolektiva pa smo dolžni, da bodo na terenu podobne akcije še izvedene, kajti kulturne prireditve vzgajajo delovnega človeka.

Mogoče ne bo preveč, če rečem, da se takih prireditev premalo udeležujejo mladi člani kolektiva. Res je, da avtomobilska dirka bolj privlači, toda tudi na proslavo kaže priti enkrat ali dvakrat na leto, ker lepa proslava da včasih več, kot pa katera koli tekma.

V imenu delovnega kolektiva je ploščo odkril tovariš Silvo Vidic ter jo izročil v varstvo tamkajšnji šoli. Po končani proslavi so priredili v Zadrufnem domu na Kokrici zakusko za vse predstavnike organizacij, ki so na kateri koli način pomagali, da so lahko tako lepo praznovali dan borca.

NEKAJ O RACIONALIZATORJIH

Pomebno mesto v borbi za kar največjo storilnost v podjetju zavzemajo tudi naši racionalizatorji.

S svojimi izboljšavami so do sedaj prihranili podjetju že precejšnje vsote, sebi pa ustvarili večje dohodke.

Kljub precejšnjemu številu sprejetih predlogov v zadnjem letu še ne moremo biti zadovoljni z doseženimi uspehi.

Če primerjamo racionalizatorsko dejavnost v našem podjetju z nekaterimi inozemskimi podjetji, lahko vidimo, da še ni dosegla tistega razmaha, kot bi ga lahko.

Za ilustracijo bi navedel neko večje industrijsko podjetje v Angliji, kjer je racionalizatorska dejavnost razširjena predvsem med delavci, ki delajo neposredno v proizvodnji. Samo v preteklem letu je vsak tretji delavec tega podjetja priglasil posebnemu odboru za racionalizacije svoj predlog. Od tega jih je bilo tretjina nagrajenih.

Če pomislimo, da se to dogaja v kapitalističnem podjetju, kjer lastnik gotovo ne razmetava denarja iz same darežljivosti, je gotovo to tem bolj koristno pri nas, kjer se vsaka taka pridobitev ponovno vrne kolektivu in družbeni skupnosti.

V zadnjem času je naša komisija za racionalizacije sprejela spet nekaj predlogov.

Tovariš Ladislav KRNEC je predlagal zamenjavo protektorja 5.25.16 za 5.00.16 pri izdelavi avtoplaščev 5.00.15, s čimer bi se zmanjšal iztis in bi odpadlo tudi striženje.

Pri preizkusni uvedbi tega predloga se je ugotovilo, da je bil predlagani protektor še vedno prevelik. Vodstvo oddelka ga je nato še zmanjšalo in dobilo zaželeni rezultat. Za to idejo je komisija nagradila racionalizatorja s 3000 din.

Tovariš Matija BOROVNICA je pri-

glasil kar dva predloga. V prvem izboljšavo na stroju za dabliranje korda. Na ta stroj naj bi namestili štiri osi različnih premerov, s čimer bi bila omogočena izdelava štirih kosov hkrati, izboljšala bi se pa tudi kvaliteta.

Prav tako je komisija sprejela tudi drugi njegov predlog »Vlečenje plošč različnih dimenzij in čiščenje z bencinom ter ščetko«. Z namestitvijo več nožev bi lahko rezali vlečne plošče različnih širin. Ročno ščetkanje bi nado-

mestili z vrtečo se ščetko v posebni komori, kamor bi dotekal bencin.

Komisija je predlog sprejela, ker je ugotovila, da se bo z uvedbo te izboljšave pridobilo na času, boljše pa bo tudi delo.

Oba predloga je komisija nagradila po 2250 din, kar prejme nagrajenec takoj, ostalo pa ob letnem obračunu prihranka.

Obema racionalizatorjema čestitamok uspehu!

JOŽA KOCJAN

Učni uspeh v tehniški gumarski šoli

Ni dolgo, kar je delavski svet tovarne ustanovil tehniško gumarsko šolo za vzgojo tehniškega kadra, ki ga tovarni danes še primanjkuje.

Pred vpisom v šolo so kandidati opravljali sprejemne izpite iz slovenskega jezika, strokovnega računstva, kemije in fizike in takoj zatem nadaljevali študij na tehniški šoli. Kljub temu, da so bili pogoji dela in študija precej težavni, kandidati niso obupali, ampak so vztrajno, prizadevno, zavedajoč se, da bodo s tem pripomogli k razvoju podjetja, kakor tudi k izobrazbi samega sebe, vzdržali do konca in prav vsi opravljali predpisane kolkvije za prvi semester. Bilo je res precej strahu in nervoze, ki se je kazala pri grizenju nohtov in podobnih dejanjih, vendar so kandidati v glavnem uspeli in opravičili vse dosedanje izdatke, saj je od 29 kandidatov:

		srednja ocena	%
prav dobrih	5	17,24	3,96
dobrih	17	58,62	3,21
zadosten	1	3,45	2,20
nezadostnih	6	20,69	2,43
	29	100,00	2,95

Najboljša srednja ocena kandidata je 4,40, najslabša pa 1,60.

Ti rezultati nam kažejo, da je delo v šoli resno, da se od kandidata zahteva precejšnje znanje, s katerim bo lahko opravičil svojo usposobljenost na delovnem mestu, saj današnji družbeni in tehnični razvoj zahteva res popolnega, to je strokovno in družbeno razgledanega delavca-upravljavca.

Zato ne zamudimo priložnosti in skrbimo za svoje izpopolnjevanje vsak dan in na vsakem delovnem mestu!

JOŽE JERAJ

Spominska plošča v Bašeljskem sedlu

Nestrpno smo se Dominik, Jože, Andrej in jaz v četrtek, 21. julija ozirali na urine kazalce in čakali, da bo ura dve in dovolili vratarju, da signalizira kurjaču, naj spusti paro v tovarniško sirenico.

Oglušujoči zvok sirene je razgibal delavce v tovarni in pogled na dvorišče je spominjal na mravljišče, ki ga je poredni paglavec pravkar razdražil.

Zlasti mi štirje smo hiteli iz podjetja, kajti pred nami je bila še dolga pot na Kališče.

Avtobus, ki vozi v Preddvor ni dolgo čakal. Vsi potniki so že vstopili, zabrnul je motor in že je hitel po mokrem asfaltu.

V avtobusu se nas je lotevala rahla zaskrbljenost, kajti nebo je bilo pokrito s črnimi deževnimi oblaki, iz katerih je v složnem ritmu deževalo. Dominik je sicer res tolažil in bodril, da se bo kmalu zloilo, vendar njegovim besedam nismo mnogo verjeli.

Ko smo v Preddvoru izstopali iz avtobusa, se nam je po obrazu razlezel rahel nasmeh, kajti prepričali smo se, da nič več ne dežuje in da se vreme izboljšuje. Dominik je imel prav.

Ura je bila pet popoldne. Družba je krenila skozi vas Mače na pobočja Kališča. Pred odhodom smo se seveda v Križnarjevi gostilni za dobro kondicijo dobro podprli, niti pol ure nismo

hodili po serpentinah in že se nam je sonce nasmejalo izza razpršenih oblakov. Najhitrejši je bil Jože, kateremu smo zaupali težki nahrbtnik. Kljub velikemu bremenu je Dominika in mene puščal na koncu kolone. Sredi poti smo se pa še srečali z ing. Pavletom, ki nam je prišel nasproti in tako je naša družčina, številčno močnejša, hitela proti Domu na Kališču. Ura je bila 6.45 in že smo bili na cilju. Normirani čas za razdaljo Preddvor-Kališče, ki znaša 2 uri in 30 minut, smo presegli za 45 minut. V Domu smo malo kramljali, kmalu večerjali in šli v mehke postelje, kajti vsi smo si želeli počitka od naporene hoje. Kljub dolgi noči je spanje kmalu minilo. Ob 6. uri zjutraj smo se z nahrbtnikom, v katerem je bil cement, bakrena plošča, kladivo in dleto s krampom, lopato, peskom in posodo z vodo, napotili v skalnato pobočje Bašeljskega sedla.

Vsi se še spominjamo lepe sončne, izredno mrzle in vetrovne pomladanske nedelje, 7. februarja letos. Prekrasna

KAJ MISLITE...!?

Naš uredniški odbor teži za tem, da bi vsi člani delovnega kolektiva kar najbolj sodelovali z revijo Savo. Želi izvedeti, kaj mislijo naši delavci in uslužbenci o glasilu in kaj predlagajo, da bi se to glasilo s svojo obliko in vsebino njim še bolj približalo.

Torej želimo, da bi naši bralci predlagali, svetovali... Marsikateri predlog bi mogoče bil vreden pozornosti in bi ga uredniški odbor v prihodnje upošteval. Splošna želja je, da bi razen člankov o zasedanju DS in UO, našem planu, o izboljšavah pri delu, športu in podobnem glasilo vsebovalo še članke s sestavki o drobnih zanimivostih, o izletih itd. Vsekakor bi bilo koristno in prav, če bi naše glasilo v prihodnje objavilo več takih sestavkov. S tem bi glasilo samo pridobilo na svoji vsebinski vrednosti in se še bolj približalo širokemu krogu bralcev. Toda kako to doseči? Precej poti vodi k temu cilju, toda vsaka zahteva precejšnjo mero dobre volje in prizadevnosti, ne samo od članov uredniškega odbora, temveč tudi od naših bralcev. **SKUPNA ŽELJA MORA Z NAŠO PRIZADEVNOSTJO OBLIKOVATI SKUPNI INTERES, DA NAŠE GLASILO POSTANE TO, KAR VSI ŽELIMO — OGLEDALE NAŠEGA KOLEKTIVNEGA ŽIVLJENJA, DELA IN NAŠIH LJUDI.**

Za uruševanje te naloge pa je potrebno tesno sodelovanje uredniškega odbora s člani kolektiva in obratno. Že taka pristna in neposredna vez lahko zagotovi izpolnitev vseh naših pričakovanj. Brez očitkov lahko ugotovimo, da je sodelovanje članov našega kolektiva pri glasilu vse premajhno. — Deloma zaradi tega, ker nekateri menijo, da niso večji pisarji, drugi ne najdejo časa za pisanje, a nekaterim se celo zdi, da je naše glasilo vse premalo pomembna publikacija za njihovo sodelovanje.

Uredniški odbor želi dobiti kar največ tehničnih in zanimivih sestavkov iz različnih področij našega dela in življenja v podjetju. Zato si želimo pridobiti kar največji krog sodelavcev, ki jim sodelovanje v reviji ne bo samo dolžnost, temveč tudi želja. V našem podjetju je gotovo precej ljudi, ki imajo veselje do pisanja, morda jim manjka samo dobre volje. Toda, če želimo doseči to, da bo naše glasilo postalo vsebinsko bogatejše, pestrejšo in zanimivejšo,

potem mora vsakdo tudi nekaj žrtvovati.

Pred nami so še velike naloge, pogostejše izdajanje revije, morda celo uvedba časopisa štirinajst dnevnika itd., toda vsega tega ne bo moč napraviti, če se za to ne bomo potrudili vsi — ves kolektiv.

Želimo torej, da bi na straneh našega glasila bralci našli to, kar želijo. Pričakujemo novih pobud in novih sodelavcev.

JANEZ GOVC

ZANIMIVOSTI

Radarsko polnjene zavore pri avtomobilih bo uvedla neka zelo poznana ameriška tovarna avtomobilov, verjetno že pri najnovejših modelih. Podrobnosti o tem drži tovarna avtomobilov še v veliki tajnosti, po skopih poročilih pa delujejo avtomatične zavore tako: radarska antena, ki je montirana na sprednji strani avtomobila, takoj povzroči zaviranje, ko se pred njim pojavi kakšna ovira. Če se bo ta novost obnesla in s časom še izpopolnila, bo povzročila občutno zmanjšanje prometnih nesreč.

Tovarni Bosch je uspelo izdelati univerzalno vžigalno svečko tipa P 11 S, ki je uporabna za tako področje toplotnih vrednosti, kot ustreza območje dosedanjih treh toplotnih vrednosti. S tem tipom svečke so rešili problem, posebno pri motorjih z zelo različnimi

obratovalnimi pogoji, predvsem pa problem svečk pri dvotaktnih strojih z velikim številom obratov. Nova svečka se pri zelo počasnih voznjah ne zamaže.

Prav gotovo veste, da danes trgovina prodaja tudi pakirano zmrznjeno hrano, kot n. pr. meso, ribe itd. Za tiste, ki si še ne morejo nabaviti električnega hladilnika, da bi take zmrznjene zavoje ohranili pri zadostni nizki temperaturi, je pripravil neki Američan svojevrsten patent. V paket je na vidnem mestu nameščen indikator, ki pokaže znak, če se je paket in njegova vsebina nahajala predolgo na toplem in da je nevarnost, da se je živilo pokvarilo. Ta indikator je zelo preprost. V gumijasti cevki ali pa cevki iz plastične snovi se nahaja na dnu zamrznjen rdeč batek. Ko se temperatura zviša, se led v cevki stopi in batek splava navzgor in s tem da znak, da je temperatura v zavoju previsoka.

Angleška tovarna Marston Excelsior Ltd, Wolverhampton izdeluje zlozljive posode, ki so se zelo dobro obnesle pri transportu olja in drugih tekočin. Sama posoda ima obliko vreče iz sintetičnega kavčuka, ki je ojačan z nyloškimi umetnimi vlakni. Ta vreča se nahaja v ohišju iz lahke kovine kot harmonika. Vreča lahko vzdrži pritisk 4,5 kg na kvadratni centimeter.

Tovarna B. Jaspel Co v Mannheimu izdeluje linolejske preproge, ki obenem služijo kot grelne peči za segrevanje prostorov. Med plastjo filca in linoleja je montiran grelec iz uporabne žice, ki zavzema skoraj vso površino preproge. Celotna debelina preproge znaša le 4 do 6 milimetrov. Grelec so napajani z nizko napetostjo in to je zelo ugodno zato, da ni potrebna izdatnejša električna izolacija. Linolej se segreje največ na 30 stopinj Celzija. Ta temperatura popolnoma zadošča za temperiranje prostorov. Grelec ima vgrajen tudi temperaturni regulator.

nedelja je speljala našega uslužbenca Marjana v strma, zasnežena in pole-denela pobočja Storžiča, ki so bila zanj usodna. Goreča ljubezen do lepote naših gora, katerim je posvetil toliko ur uživanja, ga je gnala dne 7. februarja ob 9. uri v Bašeljsko sedlo, kjer je bil njegov zadnji korak. Samo en spo-

drsljaj je bil usoden in zdrvel je po strmem, ledenem jašku smrti nasproti. Na koncu 400 metrov dolgega žleba je prenehalo biti Marijanovo plemenito srce.

Dne 22. julija smo mu planinci vzdali v močno skalo bakreno ploščo z vgraviranim posvetilom:

Tod je v blestečem se viharnem jutru zdrsel v prerano smrt 7. 2. 1960.

Marijan Beravs,
kemik,

rojen 7. 4. 1932.

V ljubljenih planinah si našel svoj večni sen.

S tem smo postavili našemu zvestemu planincu trajen spomin. Okrog pa raste krvavordeč rododendron, temnomodri encijan, zeleno ruševje in bele planike, ki še vedno vabijo ljubitelje prirodnih lepote v svoje okrilje.

Bakrena plošča z napisom naj bo njemu v spomin, toda ostalim planincem pa v živ opomin: Nikdar ne hodite v planine z nezadostno opremo!

Na tem mestu je tragično preminul naš Marijan

Jubilant Vinko Rogelj

11. avgusta 1960 bo **Vinko Rogelj** praznoval 50-letnico. Rodil se je v Velesovem. V družini je bilo četvero otrok. Osnovno šolo je dokončal v Velesovem, nato se je šel učiti za čevljarja. Ker pa mu delo sede ni godilo, se je po treh letih zaposlil pri Bidovcu v gradbeni stroki. Tukaj je delal do 1937. leta.

Med vojno je bil oskrbnik vile v Olševku do odhoda v partizane 1944. leta.

Minilo je že 13 let od prvega dne zaposlitve v tovarni. V začetku je delal pri vulkanizaciji podplatnih plošč na

veliki stiskalnici. Ker je bilo to delo zanj prenaporno, je bil prestavljen v sestavljalnico k sejanju kemikalij. Delo je vestno opravljal kljub težkim pogojem — saj je bilo treba večkrat delati z respiratorjem.

23. junija 1958 je bil zaradi težkih pogojev prestavljen v oddelek cevarne na delovno mesto opletanje cevi, kjer je še danes.

Na tem delovnem mestu je marljiv kot povsod, delo pa točno opravlja.

Ob njegovem jubileju mu vsi želimo, da bi še dolgo ostal med nami.

Vinko Rogelj — petdesetletnik

Tudi Marija Pogačnik

Tovarišica Marija Pogačnik se je rodila dne 5. avgusta 1910. leta. 50 let je minilo, odkar se je Marija morala spoprijeti z življenjem. Kmalu se je morala osamosvojiti in poskrbeti za lasten obstoj. Življenje ni vedno potekalo tako gladko, kakor si je ona sicer želela, vendar naj ji bo v uteho to, da ni nikogar med nami, ki hodi po poti, posuti samo z rožicami. 6. marca 1950. leta se je vključila v življenje našega kolektiva in praznuje poleg 50-letnice življenja tudi desetletnico dela v naši tovarni. Delala je na najrazličnejših delovnih mestih v avto in velopnevmatikarni, in to pri obrezovanju in pakiranju avtozračnic, obrezovanju in pakiranju veloplaščev itd., skratka, na najrazličnejših polkvalificiranih delovnih mestih.

Za njen svečan jubilej ji celotni kolektiv našega podjetja želi še mnogo srečnih, veselih, zdravja in zadovolj-

stva polnih let življenja, zlasti ji pri srčno vzklikajo in želijo vse najboljše njeni najbližji sodelavci in sodelavke: »Še na mnoga leta!«

Dvajset let marljivega dela

Dne 17. julija 1960 je praznovala 20-letnico službovanja pri našem podjetju delavka **Ivanka Drole**.

Naša jublantka izhaja iz delavske družine. Ker je oče s svojim skromnim zaslužkom 6-člansko družino težko preživljal, se je morala v zgodnji mladosti zaposliti, da razbremeni očeta in pomaga ostali družini. Ko je izpolnila 17 let, se je zaposlila v tovarni »Jugočeška« Kranj, leta 1940 pa v našem podjetju, in sicer pri vulkanizaciji velozračnic. Pri tem delu je imenovana zaposlena že 20 let. Med tem časom je opravila tudi strokovni izpit za kvalifikacijo. V letih 1947 do 1950 je bila naša jublantka na tem delovnem mestu tudi večkrat udarnica pri preseganju norme. Lahko trdimo, da je bila Ivanka vsa leta službovanja pri nas vestna in marljiva delavka, da svoje delo opravlja vestno in s čutom odgovornosti, kljub temu, da so pogoji dela težki, saj dela stalno v prahu in vročini.

V težkih in hudih dneh za časa NOB se Ivanka ni odrekla takratnim težkim nalogam NOB in je pomagala našim partizanom kolikor je največ mogla.

in še ena jublantka Langerholc Katarina, ki že dvajset let neumorno dela na svojem delovnem mestu

Raznašala je partizansko pošto, zbirala material in podobno, s tem pa tvegala svoje življenje.

Naši jublantki želimo še mnogo zdravih in zadovoljnih let na delovnem mestu, kakor tudi v njenem privatnem življenju.

Marija Pogačnik je pri svojem delu vedno resna

NERJAVEČI TEČAJI

Nerjaveče tečaje izdelujejo sedaj tudi že iz plastične mase — polyamida. Ta tečaj ni treba mazati, pa vseeno ne škriplje. Tak tečaj je posebno pripraven za vrata, v katera zaradi majhne

debeline ni mogoče z vijaki priviti kovinskih tečajev (na primer vrata iz vezanih plošč). Pri takih so tečaji iz plastične snovi posebno pripravi, ker jih na vrata enostavno nalepimo.

Pomen posameznih hranilnih snovi v hrani

V zadnji številki našega glasila smo obravnavali prehrano na splošno. Več o pomenu posameznih hranilnih snovi v človekovi vsakdanji prehrani pa bomo zvedeli v tem sestavku.

Menim, da ne bo odveč, če ponovimo, katere hranilne snovi so potrebne vsak dan človeku. To so beljakovine, ogljikovi hidrati ali sladkorji, maščobe, rudninske snovi in vitamini.

Beljakovine potrebuje telo kot gradbeni material. Tvorijo 20% celotne človekove teže. Pri otroku pospešujejo rast in razvoj, pri odraslem človeku pa nadomeščajo in obnavljajo stalno razpadajoče celice v telesu. Telo, ki dobiva s hrano premalo beljakovin, uporablja svoje telesne beljakovine, zaradi česar se mu zmanjša zmoglost za delo in izgublja odpornost proti boleznim.

Poznamo popolne in nepopolne beljakovine. Popolne so v mleku, mesu, jajcu, siru in krompirju. Beljakovine v moki, fižolu in grahu pa niso popolne. To dejstvo je za pripravljanje hrane zelo važno. Preudarno moramo zbirati in sestavljati živila, da hranilom, ki vsebujejo nepopolne beljakovine dodajamo redno še hranila, ki vsebujejo popolne beljakovine. Tretjina beljakovin v hrani mora biti popolna, da lahko govorimo o pravilno sestavljeni beljakovinski hrani.

Maščobe in ogljikovi hidrati ali sladkorji skrbijo za toploto človekovega telesa in so vir energije za delo. Čim več toplote telo odda in čim težje delo opravlja, tem večja je njegova potreba po hrani, ki proizvaja toploto. Maščobe so tudi nosilci nekaterih vitaminov (maslo, ribje olje) in služijo tudi kot zaloga v času gladovanja ali bolezni. Znano nam je že, da imamo rastlinske in živalske maščobe. Lažje prebavljive so rastlinske in zato jih tudi sodobna

prehrana bolj priporoča. Najvažnejši ogljikov hidrat je škrob. Je v krompirju, stročnicah, žitu in v vseh rastlinskih živilih. Pri prebavi se spremeni v sladkor. Zanimivo je to, da telo lahko

tudi iz ogljikovih hidratov naredi maščobo. Tega naj se posebno pazijo tisti, ki so debeli in naj ne uživajo preveč sladkih in močnatih jedi.

(Nadaljevanje sledi!)

Upokojenci

Pred dnevi je našo tovarno zapustilo 6 članov kolektiva:

tovariš Janez Maček — invalidsko upokojen;

tovarišica Ivana Baloh — starostno upokojena;

tovariš Franc Namestnik — invalidsko upokojen;

tovariš Janez Sajovic — invalidsko upokojen;

tovariš Mihael Jereb — starostno upokojen;

tovariš Gabrijel Lužan — starostno upokojen.

6 zaslužnih ljudi, ki jim mora dati naš kolektiv vse priznanje. Različna so njihova življenja, različna so bila njihova mesta v tovarni, vendar so vsi stremeli za istim ciljem - za izboljšanje standarda delovnega človeka. Ko smo se zbrali na zaključni slovesnosti, smo videli, da je vsem prijetno. Nam zato, ker smo videli, kako so se naši upokojenci navezali na podjetje, kjer so prebili toliko lepih, pa tudi težkih dni, njim pa, ker so občutili, da nanje nismo pozabili.

Vsem upokojencem želimo, da res zaslužen pokojnino uživajo v zdravju v zadovoljstvu!

STANE KOŠNIK

Naši strelci med najboljšimi

V času, ki je minil, odkar smo se zadnjič oglasili v našem vestniku, so se vršila vsa tekmovanja razen državnega. Tekmovalni red je bil letos spre-

menjen in smo kot družina lahko tekmovali samo še na občinskem prvenstvu. Naprej pa so nastopale le še reprezentance, tako na primer na okrajnem prvenstvu občinske, na republiškem okrajne in na državnem republiške. Pri tem sistemu smo lahko prodrli kot družina samo do občinskega strelskega tekmovanja. Vendar pa se bomo prebili s svojimi strelci prav do državnega prvenstva. To ni majhen uspeh, ker se bodo rekrutirali letos strelci za republiško reprezentanco le iz ljubljanskih družin, iz Celja in na Gorenjskem poleg strelske družine našega kolektiva še iz SD Javornik. Vse drugo v republiki je bilo na vmesnih tekmovanjih izločeno. Iz navedenega je razvidno, kako trdo delo je za nami in da smo lahko z našimi uspehi popolnoma zadovoljni, čeprav se ni posrečilo vsem našim strelcem, da bi se pretolkli do konca.

Trenutno sta na treningu v strelskih taboriščih dva naša člana, ki sta kandidata za republiško reprezentanco. To sta brata Franc in Vinko Peternelj. Oba sta se letos zelo lepo razvila, čeprav sta že prej veljala za dobra strelca. Franci se je letos specializiral na pištolo in ga je republiška zveza stipendirala z municijo. Da bi pridobil na

(Nadaljevanje na str. 64)

PERSONALNE SPREMEMBE

V času od 20. maja pa do 18. julija je zaposlovanje novih delavcev potekalo v nezmanjšanem obsegu, tako da smo na novo sprejeli 70 delavcev in uslužbencev, podjetje pa jih je zapustilo 14. Ti so:

Franc Mali, Franc Drešar, Valentin Žakelj, Stanislav Novak, Branko Vuko, Frančišek Presekar, Pavlina Pušavec, Marija Zaplotnik, Stanislav Vovk, Franc Lipar, Angela Udovič, Ferdinand Perko, Alojz Robič, Andrej Perčič, Martin Jenko, Slavko Borojevič, Aleš Stanislav, Terezija Treven, Franc Grile, Marjan Zupanc, Marija Štempihar, Janko Pintar, Rozika Basaj, Marta Hvala, Franc Zorec, Franc Kalan, Vincenc Gričar, Marija Kodrič, Jože Zalokar, Ignac Zajc, Feliks Begelj, Jakob Bačar, Jože Debeljak, Francka Fajfar, Terezija Kocjan, Stanislav Markovič,

Anton Kos, Ferdinand Šubic, Vinko Šubic, Ludvik Kopač, Marija Tomičič, Peter Trfila, Stefanija Dobnikar, Vinko Traven, Albert Mali, Andrej Ropotar, Dragotin Kreševac, Vinko Bogataj, Janez Rogelj, Janko Burnik, Jože Potrebuješ, Marija Andrelič, Cvetka Kern, Valentin Rupar, Francka Fajfar, Jože Mohorko, Vera Kert, Slavka Osredkar, Jožica Torkar, Albert Možina, Marjan Igljčar, Jožica Pravst, Jože Cvek, Franc Sluga, Bogomir Munda, Francka Zorman, Franc Povšner, Ludvik Porenta, Milan Knez, Vera Zorman.

V tem času so podjetje zapustili: Franc Celar, Vinko Žagar, Miha Jereb, Vinko Kozelj, Janko Pintar, Gabrijel Lužan, Jožica Jagodic, Božena Grbičič, Vinko Antunovič, Marjan Bajželj, Rozika Basaj, Stanislav Markovič, Ignac Zajc, Franc Zorec,

Š P O Š R P T O Š R P T O R T

ZALAR LOJZE

Pionirji RK »Save« neporaženi

Pred kratkim je bilo končano prvenstvo Gorenjske v roketu. Razveseljivo dejstvo je, da je bilo letošnje prvenstvo najmočnejše in najkvalitetnejše. To nam daje tudi upanje, da bomo dobili tudi dobre rokometase za nadaljnja tekmovanja našega kluba. Težave pa so predvsem zaradi pomanjkanja igrišč kot tudi rokometasev, poleg vsega tega pa še pomanjkanje prostora. Večina igrajo tudi dijaki sami, ki pa ne morejo igrati drugače kot ob nedeljah.

Z ustanovitvijo naše srednje tehniške šole pa bodo morali pustiti še tisti, ki so bili do sedaj aktivni ne samo pri roketu, ampak tudi v drugih panogah športa. Nemogoče bo gojiti šport po osemurnem delu in štiriurnem pouku. To pa se bo pri športu tovarne zelo poznalo. Vidi pa se, da vse panoge športa zastopajo vedno eni in isti. Tako pride večkrat do problema, da je treba igrati na dveh krajih, pa nimamo članov. Poleg tega pa so nekateri vključeni v druge klube, kar je razumljivo, saj jim nudijo mnogo več kot mi. Na Gorenjskem žal nimamo dobrih rokometnih

(Nadaljevanje s str. 63)

tekmovalni rutini, so ga uvrstili v republiško reprezentanco na mednarodnem tekmovanju Ljubljana — Karlsruhe (Zah. Nemčija) — Sarajevo. Vse je nadvse prijetno presenetil, ko je zasedel prvo mesto. Da ta uspeh ni slučajen, je dokazal na republiškem prvenstvu, kjer je zopet osvojil prvo mesto in s svojim rezultatom izboljšal republiški rekord. Neverjeten je tudi vzpon Vinka. Nikdar še ni streljal s precizno malokalibrsko puško. To orožje je silno drago in ga je zaradi tega malo. Vsi strelci, ki ga imajo, so ga dobili od republiške zveze ter ga ljubosumno čuvajo in ga ne dajo iz rok. No, Vinku se je posrečilo na republiškem prvenstvu v Ljubljani, da je preprosil nekega srečnega posestnika take puške, ki mu ni padlo, kot se po strelsko reče, in se je izgovarjal na puško. Serija je dolga, posebnosti puške neznane, tri ure je streljal in se sproti učil. Rezultat ni bil slab. Slabši je bil videti, ko mu je odrgala ocenjevalna komisija nekaj krogov. Zahtevali smo revizijo in odkrili seštevalno napako. Tako se je pomaknil v vrstnem redu za dve mesti naprej in bil pozvan v strelsko taborišče.

Toliko za danes, o republiškem prvenstvu pa vam bomo poročali prihodnjč.

sondnikov. To smo opazili pri reševanju protestov, ki so se nanašali pretežno na slabo sojenje.

Člani naše tovarne so zasedli tretje mesto od sedem registriranih moštev. Če bi vedno igrali v popolni postavi bi prav gotovo imeli Tržičani polne roke dela. Tako pa smo morali prepustiti tri tekme v korist nasprotnika. Prav gotovo pa je vzrok tudi v tem, ker ni časa za treninge. Lestvica moške lige je naslednja:

Tržič	14	14	0	361:190	28
Storžič	14	11	0	244:151	22
SAVA	14	8	1	245:216	17
Iskra	14	7	1	141:227	15
Duplje	14	7	1	141:227	15
Mladost II	14	3	1	185:226	7
Mladost III	14	2	0	104:155	4
Križe	14	1	2	178:317	4

Povsem drugače pa so pokazali naši pionirji, ki so večina dijaki osemletke »Stane Žagar« in so ostali neporaženi. Vse vodstvo nad njimi smo prepustili tov. Čuhalev Mihaelu, ki je s svojo dolgoletno prakso pripeljal do tako lepих uspehov. Naši pionirji so tokrat prvi sodelovali v ligi. Ker pa so osvojili prvo mesto, so zastopali Gorenjsko tudi na republiškem prvenstvu v Ljubljani, ki pa zaradi preslabe organizacije ni bilo končano.

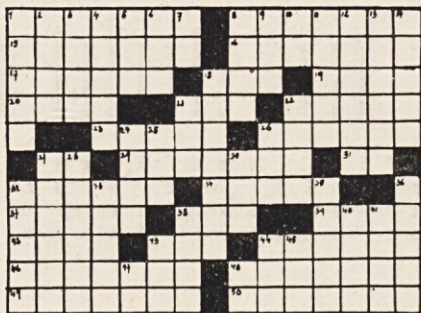
Stanje pionirske lige pa je takole:

SAVA	4	4	0	0	65:41	8
Duplje	4	2	1	1	52:29	5
Mladost I	4	2	1	1	43:29	5
Storžič	4	1	0	3	22:42	2
Mladost II	4	0	0	4	14:25	0

Upajmo, da bomo z njimi dobili dobre rokometase, ki bodo lahko zastopali tudi nekatere člane v klubu.

ZA SMEH in razvedrilo

K R I Ž A N K A

Vodoravno: 1. popularni ameriški filmski igralec (Stewart), 8. planinska cvetlica, 15. točka iz katere izhaja žarčenje ali sevanje, 16. godec iz Finžgarjevega romana »Pod svobodnim soncem«, 17. premoženje, lastnina, 18. pregovor, 19. prekrasen otok vzhodno od Jave, 20. računski znak (minus), 21. marihorska tovarna avtomobilov, 22. najvišja točka na nebu, 23. prebivalec severnih pokrajin, 26. južni sad, 27. kemični znak za mazurij, 29. zajedalec. prisklednik, 31. osebni zaimek, 32. pogonsko sredstvo, ki se pridobiva iz nafte, 37. eden izmed treh Dumasovih mušketirjev, 38. jadranski otok, na katerem je bilo med vojno zloglasno fašistično taborišče, 39. glavno mesto skandinavske države, 42. moško ime, 43. industrijska rastlina, 44. tržaški pisatelj (Alamut), 46. slovenska ilustrirana revija, 48. primerjava, 49. pokrito norčevanje, posmeh, 50. kolibar, kočar.

Navpično: 1. priimek dveh nemških pisateljev — bratov, ki sta zaslovela po vsem svetu po svojih pravljicah, 2. del telesa, 3. britansko oporišče na Arabkem polotoku, 4. skupina niti, 5. gozdček, 6. nekatere, 7. skrajni konec polotoka, 8. rojstna vas pesnika Ketteja na Notranjskem, 9. loščilo, 10. latinski predlog, 11. švedski kemik, izumitelj dinamita (Alfred), 12. sovjetski selekcionist, predstavnik mičurinske smeri v biologiji (Mihail Fjodorovič), 13. vrsta ptičev, 14. ime filmske igralkke Ekberg, 18. židovski post, 21. tračnica, 22. reka Črni gori, 24. razprava, akt, 25. tatarski poglavar, 26. pokoj, tišina, 27. zvezdni utrinek, 28. industrijski kraj v srednji Soški dolini, 30. del ust, 32. baltiška jezikovna skupina, 33. ime angleškega pisca kriminalnih romanov Doylea, 35. Bellinijeva opera, 36. ameriška denarna enota, 38. reka v Istri, 40. zlitje, 41. tuje žensko ime, 43. lijak, 44. mesto v Piemontu južno od Torina, 45. gorovje v Sahari, 47. japonska dolžinska mera, 48. začetnici velikega sodobnega francoskega sli-

Brez besed

Glasilo delovnega kolektiva tovarne gumi-
mijevih izdelkov »Sava« Kranj – Izdaja
uprava podjetja – Ureja redakcijski
odbor – Glavni in odgovorni urednik
Marko Štuhec – Tehnični urednik **Gove
Janez** – Uredniki rubrik: **ing. Drago
Smodiš, Slavko Šolar, Štefan Gruber,
Franci Prislán ml., Stane Razdrh, Mari-
jan Peneš in Ivan Pintar** – Glasilo iz-
haja vsak drugi mesec – Tiska CP
»Gorenjski tisk« v Kranju – Naklada
1450 izvodov

